

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

Warszawa, dnia 8. sierpnia 2013 r.

DP-I-0231-60/13/MM

KANCELARIA SENATU
KANCELARIA OGÓLNA

wpl. 13. 08. 2013

Zal. .... Nr. KU/402

**Pan Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej Senatu RP**

panowie Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 lipca 2013 r. nr BPS/KU-034/400/6/13 dotyczące przygotowania opinii do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (druk senacki nr 400), przedstawiam następujące stanowisko:

Senacki projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania obowiązującego systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 lutego 2013 r. (P 14/11). Wyrokiem tym Trybunał Konstytucyjny uznał art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 667, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”, w zakresie, w jakim wypłata emerytury jest wznawiana od miesiąca, w którym ustala przyczyna powodująca wstrzymanie jej wypłaty, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano decyzję z urzędu, w warunkach, gdy emerytura nie mogła być doręczona z przyczyn niezależnych od organu emerytalnego, za niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny pozostawił organom odpowiedzialnym za tworzenie prawa swobodę wyboru merytorycznej koncepcji stosownej zmiany przepisów prawa, jednakże poprzez implementację meritum rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego do ustawy.

W przedłożonym do zaopiniowania senackim projekcie ustawy proponuje się uchylene odpowiednio:

- 1) art. 45 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 666, z późn. zm.);

2) art. 46 ww. ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

Niniejsze rozwiązanie budzi wątpliwości w dwóch aspektach:

- 1) przyjętego rozwiązania prawnego wykonującego sentencję wyroku Trybunału Konstytucyjnego;
- 2) spójności przepisów prawa po zastosowaniu projektowanego rozwiązania prawnego.

Trybunał Konstytucyjny orzekając o niezgodności przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy uznał za niekonstytucyjny wyłącznie ust. 1 w art. 46. Zaproponowane przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej rozwiązanie, polegające na uchyleniu art. 46 ww. ustawy, może wskazywać na niekonstytucyjność całej jednostki legislacyjnej, a nie jednej z jej części, jak utrzymuje sentencja orzeczenia. Tożsamą zmianę Senat RP zaproponował w stosunku do art. 45 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, stanowiącego analogiczne rozwiązanie prawne w odniesieniu do żołnierzy zawodowych.

Podkreślenia wymaga, że projektodawca wyjaśnia w uzasadnieniu do opracowanego projektu powód zastosowania takiego rozwiązania prawnego, jednakże nie wydaje się on wystarczający, zwłaszcza w odniesieniu do zachwiania spójności przepisów prawa w zakresie wznowienia wypłaty świadczeń.

Projektodawca uzasadnił uchylenie art. 46 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy oraz art. 45 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, możliwością zastosowania przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), tj. art. 135, dla przypadków wznowienia wypłaty wstrzymanych świadczeń, na mocy odwołania się do art. 11 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy oraz art. 11 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy oraz ich rodzin, które wskazują na stosowanie przepisów powyżej wskazanej ustawy, w przypadku braku stosownych regulacji w przepisach „zaopatrzeniowych”.

Zaproponowane rozwiązanie, polegające na zastosowaniu przepisów art. 135 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadza trudność w jego realizacji z uwagi na art. 134 tej ustawy i jego odpowiedniki w ustawach „zaopatrzeniowych” tj. art. 45 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy oraz art. 44 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Przepis art. 135 ust. 2 wprost odnosi się do art. 134 ust. 1 pkt 5, tj. do wstrzymania wypłaty świadczeń z powodu braku możliwości ich doręczenia z przyczyn niezależnych od organu rentowego. Problematykę wstrzymania wypłaty świadczeń, dla których ustalono prawo z zaopatrzenia emerytalnego regulują odpowiednio art. 45 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy oraz art. 44 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

Nadmienić trzeba, że w ustawach „zaopatrzeniowych” znajdują się rozwiązania dotyczące wypłaty świadczeń. Niezaprzeczalnym również jest fakt, że rozwiązania legislacyjne tych ustaw były wzorowane na rozwiązaniach stosowanych w powszechnym systemie emerytalnym. Z uwagi na odrębność systemów emerytalnych służb mundurowych, ustawodawca uchwalając przepisy ustaw „zaopatrzeniowych” dostrzegł potrzebę wyodrębnienia odnoszących się do tych służb spraw związanych z wypłatami świadczeń. W tym stanie prawnym wątpliwa wydaje się możliwość automatycznego

stosowania rozwiązania art. 135 ustawy *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* do uprawnień, o których mowa w ustawach „zaopatrzeniowych”.

W zakresie oceny skutków finansowych wejścia w życie projektu ustawy należy stwierdzić, że przyjęte rozwiązania prawne, realizujące wyrok Trybunału Konstytucyjnego, spowodują skutki finansowe dla budżetu państwa związane z koniecznością wypłaty świadczeń osobom, które w dniu wejścia w życie ustawy będą miały wstrzymaną wypłatę świadczenia z powodu niemożności jego doręczenia z przyczyn niezależnych od organu emerytalnego oraz osobom wobec których postępowania w tej sprawie będą wszczęte, a nie zakończone, z wyrównaniem od miesiąca wstrzymania wypłaty tego świadczenia (za okres nie dłuższy, niż trzy lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszony zostanie wniosek o wznowienie wypłaty). Nie jest możliwe obliczenie skutków finansowych wejścia w życie projektowanej ustawy wykonującej wyrok Trybunału Konstytucyjnego, ponieważ w celu wyodrębnienia świadczeniobiorców, którzy mają lub mieli w okresie ostatnich kilku lat wstrzymaną wypłatę świadczenia, konieczne byłoby sprawdzenie ponad 200 tys. akt emerytalno-rentowych, gdyż nie można takich danych wygenerować z posiadanego systemu informatycznego. Jednakże należy podkreślić, że zdecydowana większość świadczeniobiorców, którym wstrzymywana jest wypłata świadczenia ze wskazanego powyżej powodu, niezwłocznie w przypadku stwierdzenia braku wypłaty świadczenia, kontaktuje się z Zakładem Emerytalno-Rentowym MSW wskazując aktualny adres zamieszkania lub konto bankowe i wypłata świadczenia jest wznowiana. Przy założeniu, że znowelizowane przepisy stosowane będą tylko wobec świadczeniobiorców, którzy w dniu wejścia w życie ustawy będą mieli wstrzymane świadczenia z powodu wyżej wskazanego oraz wobec których postępowania w tej sprawie będą wszczęte, a nie zakończone, skutki finansowe w 2014 roku dotyczyć będą najprawdopodobniej kilkunastu osób.

Dodatkowo, uprzejmie informuję, iż Rządowe Centrum Legislacji przygotowuje projekt ustawy dotyczący wykonania omawianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych otrzymało, sporządzoną przez Rządowe Centrum Legislacji w dniu 20 maja 2013 r., analizę wyroku Trybunału Konstytucyjnego ze wskazaniem kierunków rozwiązań i brzmienia przepisów, które stanowiłyby implementację meritum rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego do ustawy. Zaproponowany w tej analizie sposób realizacji wyroku jest zbieżny ze stanowiskiem resortu spraw wewnętrznych.

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
z up. Piot. STACHAŃCZYK
Sekretarz Stanu